

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LII.

V Ljubljani, 10. novembra 1899

List 45.

Tarbula.

Pripovedna pesem. Speval Janez Bilc.

VI

Kristusu nevesta.

(Dalje.)

Tarbula:

Obsodil si me po krivici,
Da s satanom sem se družila,
Bolezen smrtno provzročila
Mešaje strupe cesarici.

Hotel si vzeti mi poštenje,
Zdaj vabiš me, naj ti nevesta
Postanem Jezusu nezvesta,
Da vzameš večno še življenje.

Nedolžnosti ne moreš vzeti,
Če mi končaš življenje časno.
Imela bom poroko krasno,
Ko mi rešenja dan prisveti.

Vedež:

Poroka tvoja bo krvava;
Prijatelju če ne verjameš,
In me soproga ne objameš,
Pol mečem pade tvoja glava.

In svatov mnogo boš imela;
Kristjanov tvojih bo obilo
V nebeške dvore te spremilo,
Kjer bo poroka ti vesela.

A sebe z brati boš rešila,
Če voljo mi spolniti hočeš.
Ako pa moja biti nočeš,
Boš sebe ž njimi pogubila.

Tarbula:

Da bi obljubo pozabila,
Pohotnosti se tvoji vdala,

Sobrate, sebe bi končala,
Na vek si dušo pogubila.

Devištvo Tarbula spoštuje,
Bolj ko življenje to minljivo;
Besedo tvojo zapeljivo,
Obljube lepe zaničuje.

Nedolžne vse si nas obsodil;
Ne kupijo krščanstva sini
Življenja po tej odkupnini,
Le krvnik bo nas oslobodil.

(Dalje prihodnjič.)

O naših zavodih.

III.

Vernikom nemškega jezika v ljubljanski škofiji.*)

Preteklo leto sem se prvokrat zglašil pri Vas in Vam razložil to misel, da razširim sedanji „Collegium Aloisianum“ — ker ne ustreza več potrebam, in da nameravam poleg postaviti konvikt za mladino svetnim poklicem in pa katoliško gimnazijo. V veliko svoje veselje sem čul, kako ste z radostijo, da z navdušenjem sprejeli to mojo idejo. Radi ste sklenili darovati prostovoljnih doneskov, potrebnih poslopijem in pa zakladu za vzdržavanje zavodov. Takrat ste, sveto navdahnjeni, mislili le odraščajoči gimnazijski mladini potrebne krščanske odgoje, ki se najboljše doseže v nakanjenih zavodih; seosebno še, ko se bodo gimnazijski pouki vojevali v luči katoliške, edino resnične — ker Božije vere.

*) Po nemškem izvorniku prestavljeno.

A žal, dolgo ni trajalo to Vaše navdušenje; zadostoval je eden sam sostavek v „Mittheilungen“, da ste se — sicer ne vsi — toda večina Vas postavili zoper moje mišljenje domnevajoč, da sem namenjen oškodovati Vašo narodnost in Vaše prave interese.

Ko sem se ob svojem ustoličevanju v Šenklavži v Ljubljani predstavil svojim ljubim škofljanom, dejal sem — kot je dejanska resnica — da sem po rojstvu, odgoji in mišljenji Slovenec; a dostavil, kako prav dobro vem, da so tudi Nemci v moji škofiji. Rekel sem, da mi je tudi za njihovo dušno dobro in za njihove naravne pravice kot katoliškemu škofu skrbeti isto taka dolžnost, kot mi je to dolžnost do Slovencev — akopram je Nemcev komaj 5 do 6 odstotkov vesoljnega bivalstva v škofiji. Menim, da sem se do danes držal te svoje besede in držal se je bom tudi v prihodnje.

Nameravani zavodi so sicer slovenskega značaja; saj so namenjeni ljudstvu, ki je po obtežni večini slovensko. A potrudim se tok poučevanja tako uravnati, da bodo vsi izšolani gimnazijski učenci znali tudi nemški jezik v besedi in v pismu. Ni-li obratno za otroke nemških starišev, osobito onih v Kočeviji, zelo shodno, celo potrebno, da se jim prilika da slovenskega jezika dovoljno se naučiti — naj se že posvetijo svetnemu ali pa duhovskemu poklicu? Žal da opažam, kako se med nemškim ljudstvom — zlasti na Kočevskem — vzgaja in v vse ljudstvo razširja oni presiljeni, enostranski nemški nacijonalizem, ki ločen od vere in njene luči narodnost slavi kot najvišje dobro in ki vladeželjen in sebičen neti med ljudstvi v njihovo pogibelj kreg in prepir. Ali bi ne bilo prav, da se smatramo vsi otroci enega nebeškega Očeta? Ali ne bomo na križ gledajoč spoznali visečega na njem vseh nas skupnega odrešenika, ki je za vse nas prelil svojo dragoceno kri? Ali ne bomo kot udje tega istega Kristovega kraljestva tu in pa v večnosti — drug drugemu cenili in ljubili? Ali ne bomo na taki podlagi radi stali drug za drugega pravice, ter se ljubili kot enakopravni bratje prav radi varujoč svojih skupnih interesov?

Tega Kristovega duha, tako prosim, se privadite in napačnih učiteljev ne poslušajte, bodi si da ustmeno ali pismeno do Vas govore. Ta duh miru in pravičnosti bo preveval tudi vso vzgojo v teh nameravanih zavodih.

Zato se pozivljem sopet do Vas in Vas lepo prosim, ne izključujte samih sebe od tega za vso našo prihodnost tako imenitnega dela; prispevajte tudi vi svojim darom. Veliko Vas je revnih; a čudro došel je tudi najmanji

dar — saj je uprav majhenemu daru redom privesen prav poseben blagoslov. Morda smem upati, da pa oni izmed Vas, ki ste po Božji dobroti prišli do obilejega premoženja, že radi hvaležnosti do Božje previdnosti prav posebno pospešujete to utrjevanju in pomnoževanju Božje časti odmenjeno delo.

Ta prvi teden meseca oktobra je šlo 5 prav dobrih mašnikov na Dunaj in 1 v Gradec, da se pripravijo za odgojo in za poučevanje v nameravanih zavodih. A upam, da pridobim še drugih za ta poklic. V štirih letih utegnejo končana biti poslopja za ustave in do takrat bo že tudi zadostno število izprašanih profesorjev, ki pričnejo z Božjo pomočijo delo v teh institutih.

Menil sem, da mi je dolžnost bila teh pojasnjevanj do Vas zato, da se ognete mogočih napačnih razumevanj in hudobnih predrugačevanj. Spominjajte pa se tega dela tudi v svojih molitvah: ker, če Gospod ne zida, zidajo delalci zastonj.

Zaukazujem, da preberejo ta pastirski list vsi dušni pastirji nemških žup prvo nedeljo potem, ko so je prejeli.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in sv. Duha pridi nad vse in ostani za vselej nad Vami.

Ljubljana, 1. oktobra 1899.

† **Anton Bonaventura,**
knezškof.

Sv. Arzenij prvi, srbski nadškof.

Sv. Arzenij se je rodil v mestu Sremu na levem bregu reke Save. Še jako mlad se je odpovedal svetu in njega nečimrnosti in je vstopil v bazilijanski samostan, v katerem je tačas bival nadškof sv. Sava († 1237). Tu je Arzenij napredoval v popolnosti pod nadzorstvom svojega pastirja, kateremu se je tako priljubil, da ga je jako zgodaj postavil za oskrbnika knjig in listin pri stolni cerkvi.

Leta 1235. se je sv. Sava drugič podal na božjo pot v Jeruzalem. Preje pa, nego je odrinil na to težavno in nevarno pot, je pozval vse srbske škofo k sebi in jim povedal, da si je izbral naslednikom v nadškofovskem dostojanstvu svojega učenca Arzenija. Nato ga je posvetil v škofa in poslovivši se je krenil na pot proti Sveti deželi. Iz Jeruzalema vračajoč se v domovino je sv. Sava umrl nagle smrti v Trnovem v Bolgariji leta 1237.

Arzenij je posnemal svojega učitelja in prednika v vseh krepostih in kot dober pastir skrbel

neutrudno za izveličanje svojih podložnikov. S svojim lepim izgledom je navajal grešnike na pot kesanja in pokore, s svojo močno besedo je vtrjeval vernike v sveti veri Kristovi. Po neutrudnem in mnogoletnem delovanju v vinogradu Gospodovem je oslabil in cela tri leta se dal nositi v stolno cerkev, da je bil prisoten pri najsvetejši daritvi, ker samemu ni bilo mogoče čitati sv. maše. Dne 28. oktobra 1251. je mirno v Gospodu zaspal. Objokovali so izgubo vsi verniki. Pokopali so ga v Pečkem samostanu (Ipek). Nadškofovsko palico je oddal pred svojo smrtjo tretjemu sinu prvovenčanega srbskega kralja Štefana Predislava († 1224), ki je zasedel nadškofovski prestol pod imenom Sava II.

* * *

Kakor nadškof Sava I., tako je tudi njegov naslednik Arzenij I. bil vedno zvest sv. rimski Stolicy, in katoliški Jugoslovani ju po vsej pravici časte kot velika svetnika. Tudi nadškof Sava II. je bil zvest Rimu, kakor so bili sploh vsi Nemanjeviči verni katoličani grško-katoliškega obreda. Srbom je spominj na kralja Simeona (13. februarja), na nadškofa Savo I. (27. aprila) in njegovega naslednika Arzenija I. tako svet, da njihovi novoposvečeni škofje prisegajo pri teh treh svetnikih. — Dal Bog, da bi se naši pravoslavni bratje zedinili s katoliško cerkvijo, v kateri so ti svetniki živeli in umrli.

A. M.

Boj se Boga.

Za časa tridesetletne vojske l. 1630. so napadli Švedi po noči neko nemško selo ter so deloma iz maščevalnosti, deloma iz pohlepnosti po denarju pomorili skoro vse prebivalce v selu, a selo samo so zažgali in z ognjem pokončali. Drugi dan je stal na vrhu hriba ne daleč od sela mladenič in se veselil nad usodo razpalega sela: „Prav je tako“, reče „tu so gospodarili Švedi zares junaško. Tisočera hvala vam, Švedi! Vi ste moji rešitelji.“ — „Nesrečnež“ — zakliče za njim starček, ki se je v oni noči skrtil in si tako otel življenje — „ali si res tako zloben, da se veseliš nesreče svojih bližnjih?“ — „Ali naj žalujem nad poginom svojih ljutih sovražnikov?“ odvrne mladenič, in nato nadaljuje: „Zaradi tega, ker sem kradel in nekemu potepuhu z nožem pokazal pot v večnost, so me obsodili v ječo in gotovo bi me še ubili, da niso dobri Švedi stvari drugače zasukali. Moji sodniki in tožitelji so našli

tukaj svojo smrt, a jaz sem prost, in koga naj se sedaj bojim, ko nimam več nasprotnikov?“ — „Torej ti meniš, da so vsi tvoji neprijatelji mrtvi?“ mu reče starček. „Motiš se, ker najhujši tvoj neprijatelj še živi in od njega te ne oprostí vsa vojna Svedov. On te bode zaprl v temno ječo, iz katere se ne boš nikdar rešil!“ — Prestrašen vsled teh besedij ga praša mladenič: „Kdo je ta moj sovražnik? Ti, slabotni starček, gotovo nisi.“ — „Mene se ti ni treba bati; a boj se Večnega tam gori, kateri ostane vedno, dokler se ne poboljšaš, tvoj neprijatelj; njega se boj, večnega maščevalca! Kakor je kri Abeljeva klicala maščevanja, tako kliče tudi kri onega, katerega si ti umoril, na osveto. Kakor ubijalec Kajn ni imel na zemlji miru pred svojo vestjo, ki ga je mučila in preganjala, tako bodeš tudi ti na zemlji brez miru in pokoja, dokler te ne dohiti smrt ter te popelje pred večnega sodnika. Poglej ondi žar požganega sela; ali bi ti bilo prijetno, če bi te zvezanega vrgli tjekaj? A glej, večni sodnik ti je pripravil ogenj, ki bode na veke gorel. Na veke, brez nade, da se kedaj rešiš, te bo imel Bog ondi zaprtega. Hudobni duhovi bodo tvoji prijatelji in tvoja družčina. Ali še meniš, da nimaš nobenega neprijatelja? Tresi se, rečem ti, boj se Njega, ki ostane toliko časa tvoj neprijatelj, dokler se ne spokoriš!“ — Tako je govoril starček. Mladenič se začne po teh besedah tresti po vsem telesu, misleč svojega večnega neprijatelja — Boga ter zapusti žalosten starčka, ki pa kmalu na to izve v svojo tolažbo, da se je mladenič v bližnjem mestu izročil sodnji in ondi prejel zasluženo časno kazen, da se izogne večni. — Strašna je tedaj, a izveličalna misel za hudobnega človeka na neskončno pravico božjo in njegovo večnost.

M. K.

Tri dni iz mojega življenja.

Potopisni spominji iz naše gorenske in dolenske domovine.

Motto:

„Beseda sladka domovina,
Ne prideš teč mi iz spominja!“

Andr. Praprotnik.

Hrvaško pokopališče je zelo obširno, ker so ga menda leta 1890. zdatno podaljšali. To letnico nosi namreč konec pokopališča veliki križ, ki je bil baje takrat postavljen. Bruno (križ) in podoba Križanega, vse to je iz železa vlito, tedaj zagotovljeno za dolgotrajni čas. Pred vsim mi je bilo do spomenika sredi pokopališča, ki nosi grobne napise treh ondi k večnemu počitku položenih slavnoznanih veleč. gg. dekanov. (Izmed teh sem dva poznal osebno). Naj osta-

nejo ti napisi ponovljeni tudi v mojem potopisu v trajen spominj. Prvi se glasi:

„Tukaj počivajo

Janez Traven,

* na Raki 25. decembra 1781.

dekan Ribniški 1833.

umrli 19. septembra 1847.

Tega gospoda osebno nisem poznal, bil sem pa in ostanem do konca svojega življenja njegov velik častilec. Rodil se je ta gospod veliki praznik sv. dneva, ko se v-ako leto na novo ponavlja slavospev: „Čast Bogu na višavi!“ Tudi preč. g. dekan Traven je rad prepeval sv. pesme, ki niso nič manj priljubljene, kot Potočnikove, Dolinarjeve in Riharjeve. Pokojni slavni Rihar je vpletal Travnove napeve med svoje. Napevi: adventni „Vi oblaki ga rosite“; — postni „Glej o grešnik, grehi tvoji“; vnebohodni: „Praznik svet se dan's obhaja“; sv. Trojice „Prorok je srčno zdih'val“; vseh svetnikov „Oh odprite se nebesa“ so prikapljali iz njegovega peresa. Morebiti pa nisem navedel še vseh. Kdor bi si usojal, zametavati te napeve, iz katerih veje pobožen, zraven pa pravi slovensko-narodski duh, temu bise lahko reklo, da ne ume, kaj je lepa pesem in da blede. Upati smemo, da se ta gospod gotovo nahaja med pevci nebeškega Siona. —

Drugi grobni napis se glasi:

„Prečastiti gospod

Ignacij Holcapfel,

rojen v Trziču 15. julija 1799,

dekan Ribniški 1848.

umrli 21. januarija 1868.“

O tem gospodu bi se dalo pač mnogo častnega napisati. Za čas njegovega dekanovanja se je pričelo bilo snovati in pripravljati za zidanje nove Ribniške cerkve. A misli, želje in nameni preč. g. dekana z onimi ribniških župljanov se menda niso strinjale. Ako prav vem, bili so preč. g. dekan za to, da bi bila lega nove cerkve ostala ona, kakor jo je imela stara, namreč od zapada proti izhodu. Pri tej legi bi bil ostal iz župnišča prost razgled po vsem glavnem trgu, in nasprotno bi se bilo raz trga videlo tudi župnišče. Tej želji se ni ugodilo. Druga želja preč. g. dekana bila je, ne zidati cerkve po kakem novem načrtu, pri katerem se zamore le približno misliti, kakošna da bo, ampak svetoval je: pozname naj se kaka že stoječa cerkev, po kateri bi duhovnjani že lahko naprej vedeli in videli, kakšna na primer da bo. Za „model“ si je bil izbrali baje gosp. dekan Št. Jakobsko cerkev v Ljubljani. A tudi v tem se niso mogli baje zediniti. Ribničanje so nastopili svoja pota in namene, iz katerih je izrastla sedanja cerkev; preč. g. dekan pa se je s svojim znamenitim imetjem tudi, kakor pravijo: „popolnoma odtegnil nazaj“ L 1866 v 29 dan oktobra je bil blagoslovljen in položen med velikimi slavnostmi temeljni kamen za novo cerkev po tedanjem mil g. proštu in general vikariju Antonu Kos. Slučajno sem bil dan poprej v Ribnici. Temeljni zidovi so bili že okoli in okoli položeni, in že toliko odvdignjeni od tal, da se je oblika nove cerkve lahko videla in umela. Pravili so, da je vsa ta zadeva preč. g. Holcapfela na

moč bolela in pekla; — mogoče, da mu je to okrajšalo celo njegovo življenje, ker je umrl že 21. januarija 1868. Svoje izdatno premoženje, ki je narastlo zdaj na okoli stotisoč glđ., je volil za napravo in ustanovitev zavoda za gluho-neme v Ljubljani. Še-le naše dni se bližamo dozoritvi tega namena.

Preč. g. dekan Holcapfel je bil kot tedanji distriktni šolski nadzornik zelo zveden in natančen, poleg tega pa tudi ugleden dušni pastir in katehet. Vsekako pa spada pesnik Holcapfel med znameniteje pevce svojega časa.

Preč. g. Holcapfelu sledil je kot dekan l. 1868. preč. g. Martin Skubic. Kaj je bil on Ribnici in tudi za-se, označuje napis na njegovem grobu:

„Tukaj čaka poslednjega vstajenja:

Preč. gospod zlatomašnik

Martin Skubic,

rojen na Polici 9. novembra 1814.

župnik dekan Ribniški 1868.

častni kanonik in občan,

vitez Franc Jožefovega reda,

† 9. aprilja 1891.

N. v. m. p.

Gospod! ljubil sem lepoto Tvoje hiše.

Dajal je ubogim.

Njegova pravičnost ostane vekomaj!“

S preč. gosp. dekanom Mart. Skubicem sem bil osebno dobro znan; bil je gospod mož prav po srcu Božjem, ves goreč za dušni in tudi za telesni, — ali kakor v novih časih pravimo: za gmotni blagor svojih duhovnijanov, Zato ga je ljudstvo tudi iskreno ljubilo in spoštovalo. Spominj nanj ne bo ugasnil v Ribnici še dolgo dolgo ne!

Ne daleč od gomil veleč. gg. dekanov naprej stoji sredi pokopališča na tri strani odprta kapela. To je grobišče Ribniških graščakov.

Tudi še dveh drugih grobov sem iskal, ki zakrivata koščice dveh dragih mi bitij. Enega sem našel hitro, in v toplih zdihih želel ondi počivajoči blagi ženi materi večni mir. Drugo gomilo iskati mi ni več dopuščal čas; blžal se je namreč prav naglo večer, in dež je bil začel prav zelo rosljati. Memogrede sem opazil še grob neke blage device M. R., ki ima ne- navadno ginljiv napis:

„Cvetela sem,
A naglo sem zvenela,
Zvenela sem,
Da lepše bom cvetela!“

Zapustivši pokopališče podal sem se po bližnjem potu v Goričo Vas, kjer me je čakalo prenočišče v hiši št. 22, ki se jej po domače pravi „pri Kočevarjevih.“ Spredniki so se bili namreč naselili le-sem iz Kočevija; od tod torej priimek. Obiskal sem vendar popred še par dobroznanih mi rodbin; povsod sem bil prijazno in gostoljubno sprejet. Na zadnje sem se podal na dom svojega prenočišča. Dež je vedno bolj pohajal, noč je bila temna, neprijazna; zato pa za k počitku iti tem bolj umestna. V zahvalo pa za dobro prenočišče in v trajen spominj na ta videzno priprosti dom naj sledi tu v kratkih potezah nekoliko črtic o življenju bivšega posestnika te hiše, ki je na veliko žalost vse mnogoštevilne rodbine umrl

v 15. dan novembra 1897. v 90. letu svoje starosti pri svoji hčeri v Škofji Loki. Jurij Hönigman je bilo njegovo ime. O tem možu so se dale z vso pravico uporabiti besede kraljevega pevca Davida: „Mlad sem bil. in sem se postaral; pa nisem videl poštenega zapuščenega. in njegovih otrok kraha prositi.“ Sicer se o življenju takih priprostih mož ne da kaj posebnega pčvedati, razun da so se vèdli po reku: „Moli in delaj“; vender pa se o rajnem Juriju H. sme trditi, da je bil nekaka izjema. rekli bi: izvanredni mož svojega stanu. Rodil se je v dan 3. aprila 1808. Prvotni dom Hočevanjev je bil na vshodni strani vasi blizu tam, kjer Bistrica ponikuje v zemljo.*) Ker so se pa dušniki večkrat vsled plavja zalepili, da niso zamogli požirati vode in je ona zastajala okoli hiše, pozidali so si Kočevanjevi novi dom na sedanjem mestu. staro slabotno hišo so pa razdrli. Naš Jurij je imel vse lastnosti dobrega gospodarja. Bil je neumorno marljiv in delalen; zraven tega trezen in varčen, pa zelo bogoljuben. Vsak petek celega leta se je postil do poludne in še na stara leta ga je bilo težko pregovoriti, da bi se bil poprej odteščal. V vseh svojih početjih je bil zelo previden, zraven pa strogo vesten in pravičen, torej mu je bil graščak rajni stari Rudež zelo in prijateljsko naklonjen. Tudi pri sovaščanih je užival veliko zaupanje, in bil torej v kočljivih zadevah večkrat njihov pooblaščenec. Dušniško je na moč spoštoval, in bil tudi nasprotno d nje vedno cenjen. Iz njegovega drugega zakona je preživelo petero otrok: dva sinova in tri hčere. Starejši sin je prevzel kmalu domačijo, zdaj jo vodi kot zelo marljiv in varčen gospodar. Mlajši sin je šel študij, imel pa v VI gimnazijskem razredu, kakor pravimo: „smólo“, da so ga potrdili v vojaške. Izprosil je dopust, da bi izštudiral VIII. š. lo in še-le potem dobil vojaški dolžnosti. Dovolilo se mu je to. Skončavši gimnazijo bi bil rad vstopil v bogoslovije; a namesto črne, moral je obleči sivo vojaško suknjico, ker iti kot lovec 7. batalijona 1. 1878 v Bosno revalat ubogo ondožno krščansko rajo turškega jarma. Dolga tri leta je služil cesarja, povrnivši se domov pa je vstopil v službo sv. cerkve, postal bogoslovec in duhovnik, ter služi zdaj kot župnik v K. na Gorenjskem. Izmed hčera se je omožila starejša v domači vasi k zelo dobri in veljalni K. hiši. Srednja hči je postala v teku let gospodinja v sloveči hiši in postilni G v Škofji Loki; — mlajša pa enako gospodinja na znanem L. domu v Železnikih. Redkokedaj pa se zamore kedo ozirati na stare dni na tako izvanreden naraščaj, kakor je bilo sojeno to rajnemu Juriju. Izmed 23 unukov in unukinj je postala ena soproga velerodnemu gospodu A. L., predsedniku c. k. dež sodišča v Ljubljani; ena je soproga po vsem Dolenjskem občeznanelega veleposestnika, župana in dežel. poslanca F. K. na Grosupljem; ena je soproga dobroznanelega skladatelja in pevovodije I. H. v Novem mestu; ena je soproga mestnega učitelja in občinskega odbornika g. B. K. v Škofji Loki in ena je soproga trgovca in zidarskega polirja g. A. M. prav tam. Izmed unukov je eden c. kr. okrajni sodnik, eden c. kr. geometer, eden tovarnar, eden visokošolec; dva sta na stopinji, da postaneta prihodnja posestnika. Poleg 23 unukov in unukinj je bilo o smrti

rajnega Jurija Hönigmanna pri življenju tudi še 21 pravnukov. Iz vsega navedenega sme se tedaj trditi, da bodi Ribniška občina nekako ponosna na to, da je imela takega sicer priprostega, vender pa tako uglednega moža med svojimi rojaki.

Omenim naj še tega, da je za dan 3. aprila 1898. kot 90. rojstni dan svojega očeta, oziroma deda in pradeda, snoval gospod sin duhovnik splošnji rodbinski shod na rojstnem domu v Goričej Vasi, ter primerno rodbinsko slavnost, kakoršni enake Ribnica ne bi bila še videla. Žal, da je britka smrt pet mesecev prezgodaj prišla s svojo oistro koso, ter preprečila snovani načrt. Prehitela pa je na kratko opisane moža tudi samega. Njegova želja je bila vedno ta, — vneta in goreča želja — da bi se bil vlegel k večnemu počitku na pokopališču domačega rojstnega kraja. Ta želja se mu je bila izpolnila. V tolažilo vsem njegovim pa smejo veljati besede pesnikove:

•Blagor jim, kateri v Gospodu zaspé:
V slavi nebeški se tam prebudé!•

(Dalje prihodnjič.)

Nadučitelj Josip Levčnik.

Rimsko.

Pij IX. in protestantski zdravnik. Sv. oče Pij IX. so večkrat obiskali bolnico sv. Ivana božjega. Potoma se je večkrat pripetilo, da jih je ljudstvo prosilo za blagoslov. Nekoč opazijo, da stoji nekaj korakov na strani mož, ki si ne upa bliže — „Zakaj se ne približaš kakor drugi“, vprašal ga je papež. — „Sveti oče, jaz sem protestantski zdravnik.“ — „Zdravnik“, pravi Pij IX., „pa radi tega se oddaljuješ? Jaz spoštujem zdravnike in sem jim prav hvaležen za več nego jedno ozdravljenje. Rekel si, da si protestant, toda, dobro, moj sin, proti čemu pa protestiraš in zakaj?“

Pij IX. so to izrekli, zdravnika blagoslovili in odšli svojo pot, ne da bi čakali njegovega odgovora, prav kakor sejalec, ki seje, a ljubi Bog da rast in sad. Besed papeževih zdravnik ni mogel pozabiti.

„Proti čemu protestiraš in zakaj?“ to mu ni šlo iz glave. — Začel je iskati resnico, našel jo in se potem tudi odpovedal protestantski zmoti.

A. M.

Razgled po domovini.

Čudežno ozdravljenje z lurško vodo na Št. Viški gori na Goriškem. Dne 21. junija t. l. se je zgodilo v tukajšnji župniji nekaj nenavadnega, česar ni mogoče razlagati naravnim potom. Prav hvaležno se bode spominjala tega dneva zlasti 23le. na dekletu Marija Velikonja, ki stanuje do mala četrte ure oddaljena od župne cerkve, po domače „na gorici“.

Vže leta 1895, kmalu po smrti svoje sestre, ki je umrla kakor mati, za jetiko, je pričela omenjena Marija bolehati na pljučih. Bolezen se je hujšala zmerom bolj. O pustu l. 1896 je bljuvala kri prav pogosto, kar jo je tako oslabilo, da se je morala dne 13. avgusta 1896. stalno vleči. Koncem oktobra istega leta jela jo je viti tudi božjast jako hudo. Vsak dan smo pričakovali njene smrti. V osmini presv. Imena

*) Večini bralcev »Zg. D.« je morda manj znano, da se velika večina zlasti manjših dolenjskih vodá ne steka v druge vode, ampak da ponikuje, t. j. se razteka zopet nazaj v zemljo.

Jezusovega jej je pa odleglo toliko, da je bila zopet obhajana, kar ni bilo mogoče od oktobra.

Februarja in marcija 1897. jo popusti nekoliko bolezni. Kri pa bljuje še vedno. Vže upa, da bode ozdravela. A 16. aprilja istega leta se jej ponovi močno bljuvanje. Božjast jo vije zopet prav hudo. Od 16. aprilja 1897 do 21. junija 1899 pa ne more več s postelje. Skoro vsak dan bljuje kri. Kašelj, božjast ne mirujeta. Po životu se jej delajo torovi. Tudi v glavi čuti hude bolečine. Vsled prevelike sile se jej udere enkrat kri iz ust, nosa in ušes. Jedi ne more nič užiti. Telesno je torej vsled tega shirala tako, da je ni bilo drugega ko kost in koža. Ves čas se ni mogla več po koncu skloniti, da bi bila sedela v postelji. Niti na desno, niti na levo se ni smela obrniti radi bolečin v prsih. Edino le z rokami si je lahko kaj popravila. Pa tudi ne vselej. Bili so torej dnevi trpljenja in žalosti. Nič čudno, da je prosila Boga, naj bi jo dobrotno vzel k sebi.

Dokler je bila še pri moči, šla je sama k zdravniku v Idrijo. Ko ni mogla več hoditi, naročevala si je raznih zdravil, a vse jej ni ničesar pomagalo.

Letošnje Godčeve Šmarnice lurške Matere Božje kaj zanimivo pripovedujejo štiri čudežna ozdravljenja z lurško vodo po priprošnji Marije Device. Po končanem Šmarnicah v cerkvi nesem te le Šmarnice omenjeni bolnici. Iz njih naj bi počasi brala ter zajemala tolažbe v boleznih, pa tudi zaupanje do Marije prečiste Device.

Mej tem sem naročil lurške vode in 13. junija t. l. jo nesem bolnici. Priporočim jej, naj opravlja devetdnevnic v čast lurške Matere Božje ter naj vsak dan povžije nekaj kapljic lurške vode z zaupanjem v Marijino pomoč. Zadnji dan devetdnevnic 22. junija sem jej pa obljubil prinesiti sv. obhajilo.

Sama se priporoči nekaterim tovarišicam v molitev. Dne 21. junija je bila darovana sv. maša prav posebno za bolnico in glejte čudo: Med sv. mašo, kmalu po pol osmi uri, ko je molila bolnica lavretanske litanije za devetdnevnic, začuti nad seboj kar naenkrat neko skrivno moč, ki se blagodejno razlije po vsem životu. Zavpije na glas, vstane. Ko stopi iz postelje, gre jej kct mravljinici po nogah (na podplatih), kar pa precej poneha. Hitro se obleče ter sede na skrinjo in premišljuje, kaj se je zgodilo ž njo. V hiši ni bilo tačas nikogar. Kako se pa prestraši njena sestra, ko pride domov od šolarske sv. maše ter dobi sestro popolno zdravo. Od veselja se zjoka. Vaščanom hiti povedati; a ne morejo jej verjeti. „Umrla je, umrla; ne pa ozdravela.“ tako govore. Slučajno je bil takrat v vasi, c. kr. orožnik g. Grl. Ta hiti z še enim moškim k bolnici. Groza in zona ju prevzame, ko jo zagledata. Pred njima mora hoditi po sobi, da se prepričata, je li res zdrava. Zdelo se jima je, kakor da bi videla mrliča, ki je vstal od smrti. Opoldne istega dne pride v župno cerkev, kjer je ni bilo že tri leta. Dolgo se mudi in opravi izpoved 22. junija pa pride sama k sv. obhajilu v cerkev. Ni trebalo nesti sv. obhajila na dom, kakor sem bil določil vže 13. junija.

Od meseca oktobra l 1896. do 21. junija 1899. ni mogla glasno govoriti. Kedar sem jo obiskoval in izpovedoval, moral sem se pri postelji nizko pripogniti, da sem jo razumel. Od 21. junija pa govori glasno in jasno, kakor drugi zdravi ljudje. Kri je bljuvala še 21. junija t. l. zjutraj, preden je ozdra-

vela; a od tistega dne do danes, ko to pišem, ni več kašlja, nikakih bolečin v prsih; pa tudi ne najmanjšega bljuvanja krvi. Božjasti tudi ni več. Na nogi jej je izginil kar hipcma 21. jun. tudi tór; kakor mi je bolnica sama zatrjevala. Bila je vsa ranjena po hrbtu vsled neprestanega dolgega ležanja; a vse se je kar naenkrat zacelilo. Edino le telesna šibkost je še ostala. A počasi se vrača tudi telesna moč. Prav te dni je šla romat, po večem le peš v daljno Gorico, na sv. Goro. Prav lahko je hodila ter se vrnila popolnoma čvrsta.

Duševno je popolnoma normalna in zdrava. Zlasti spominja prav dobrega

Zgodilo se je to le ozdravljenje prav tako, kakor se zgodé v Lurdu. Mej sv. mašo kar v hipu, koncem devetdnevnic. Zatorej v čast preblazene Device Marije in da bi ljudstvo imelo še večje zaupanje v njo, bodi razglašen — ta izvanredni dogodek. Jasen in očiton je pač tako, da mu pritrdi vsak, kdor je bolnico obiskal in poznal. Tudi obrekovalec mora tu umolkniti. Srečnega se štejem, da sem doživel sam kaj takega. Bolnico sem poznal, ko je bila še zdrava. V boleznih sem jo obiskoval. Najboljša priča sem tudi njenega ozdravljenja. Prevzvišeno nadškofijstvo je blagovolilo za tako očiton dogodek tudi očitno zahvalo „Te Deum“ mi dovoliti.

Za resnico vsega navedenega jamčim se svojim podpisom:

Ignacij Valentinčič, župnik.

St. Viška gora dne 18. oktobra 1899.*)

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec november 1899.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen

Kršćanska družina.

b) Posebni nameni:

10.) **Sv. Andrej Avelinski.** Razcvitanje katoliških društev. Zboljšanje kmetskega stanu v nravnem in gospodarskem oziru. Poplavljeni kraji. Več dušnih pastirjev in njihove občine.

11.) **Sv. Martin, škof.** Dela usmiljenja. Bogoslovci. Težavna izvolitev stanu. Več dušnopastirskih zadev.

12.) **Sv. Martin, papež.** Sveti oče. Obilno nabiranje Petrovega novčiča. Razširjenje vere. Pobožnost do srca Jezusovega.

13.) **Sv. Stanislav Kostka.** Novicijati. Redovniški naraščaj. Rožji blagoslov pri važnih duhovnih vajah. Plemenita učeča se mladina.

14.) **Sv. Jozafat, škof.** Katoliška cerkev na Ruskem in Poljskem. Več bolnih duhovnikov in redovnikov. Osirotele župnije. Dobre službe.

15.) **Sv. Leopold.** Hiša habsburška. Cerkev na Avstrijskem in Bavarskem, Mladina v nevarnosti. Važne trgovske in stavbinske zadeve.

16.) **Sv. Otomar, opat.** Neki nov samostan. Važne zadeve nekaterih redovnih predstojnikov.

N.

*) Prosim Vas, g. urednik, blagovolite ponatisniti dopis v celoti z mojim podpisom. Nalašč sem dolgo odlašal z razglasitvijo da se je dogodek obistinil. Minulo je vže skoro 4 mesece kar je deklica ozdravela.

Molitev,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveličal nekdanj na zemlji s Svojim presv. Srcem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveličuješ, in da posnemam presv. Srce preblažene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dñij odpustka enkrat na dan Leon XIII 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in sosebno današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Srce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakokrat 300 dñij odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26 listop. 1876.)

Sladko srce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dñij odpustka vsakokrat. Pij IX. 1852.)

O sveti Jožef, predpoda in varuh častilcev presv. Srca Jezusovega, prosi za nas! (100 dñij odpustka enkrat na dan. Leon XIII 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Ciril in Metod, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas! N.

Zahvali.

Novomeški prošt, milostni gospod dr. Sebastijan Elbert je daroval za kapelico sv. Alojzija v novem poslopju c. kr. višje gimnazije v Ljubljani krasno vezano mašno knjigo (Missale Romanum). Naj mu bo s tem izrečena iskrena zahvala za lepi dar. — Hkrati zahvaljujem vse, ki so kupili knjižico »Jezus Kristus pravi Bog«, izdano v korist notranji opravi gimnazijske kapelice. — Meseca novembra — ni še določeno, kateri dan, — se slovesno blagoslovi kapelica in vse poslopje, in potem se začne tudi gimnazijska služba božja v kapelici. Le poslikati letos kapelice ne bo mogoče. Čakali bomo do prihodnjih velikih počitnic, da se zid popolnoma osuši. Dr. Ivan Svetina.

Očitna zahvala Mariji, Materi Božji in svetemu Antonu Padovanskemu. Spoznavam, da kdor si ji za varuha izvoli, uslišita ga in čuvata nad njim. Sebe in svoje tudi za naprej v njiju varstvo izročam. Priporočam pa se tudi vsem častilcem Matere Božje in sv. Antonu.

Mati iz srednjega Kranjskega.

Raznoterosti.

Praznik v kranjskega župana g. Karol Šavnika rodovini je bila sabota, 28. oktobra t. l. Najstareji mu sin, g. dr. Karol — po izvanredno hitrem napredovanju pred kratkim klican v dunajsko finančno ministrstvo — se je poročil to jutro v ljubljanski trnovski cerkvi z učiteljico gđ. Zofijo Verbičevo. zadnji čas službujočo v Kameniku. Županov prijatelj izza zorne mladosti, urednik temu listu, je izvršil sv. čin. Poroki je sledila sv. maša — prav kakor Slovenec stare korenine stopa v zakon veseleč se tistih lepih blagoslovov, ki je med sv. mašo prejme pred altarijem klečeča nevesta. — Značajnost zaročenčeva in bogoljubnost nevestina nam jamčite, da bode ta

kon veselje nebesom, širji in oži naši domovini pa v zaslonbo in čast.

Podpolkovnika g. Josipa Gresel, žl. Barago so v častnem spremstvu še le 52 let starega nesli nedeljo, 29. oktobra, do ljubljanskega sv. Krištofa k večnemu počitku. Bil je vojak načelnik, da so ga podložniki ljubili kot svojega očeta. Takega duha vojakov načelnikov si pa želimo v interesu države in naroda. — Pokojnik je bil član oni dolenski rodovini, ki je radi svoje vernosti in ljubeznivosti bila vselej v najboljem slovesu v naši deželi. Užitek nam je bil, ko smo časih na Gorenško se vozeč zadeli s tem prijetnim ranjkim, ki je tudi isto pot pohiteval iz Ljubljane k oddelku našega 17. domačega pešpolka v Celovec. Malo preden so ga oplemenili, nam je pravil: kano je zaprosil plemeniškega predikata „Baraga“ in kako želi, da bi ga v tem uslišali. Želja se mu je izpolnila. In tako bo nosila njega čast. rodbina ime v sluhu svetosti umrlega ameriškega škofa Friderika Baraga, ki je bil ranjkemu prav pravi stric. Zaročen je bil umrl s soprogo iz imovite ljubljanske Šušteršičeve rodovine. Že kot gospica se je odlikovala ta žena z bogoljubnim in izredno lepim življenjem. Čast. Gresel — ova rodbina je torej izgubila dragega očeta; a eno jej je ostalo v tugi — verna in pa bogoljubna gospa mati. Umrlemu večnega miru; živečim pa tolažbe v Bogu!

Neusmiljenost v svarilo tudi slovenskemu narodu. Marko Tomašević je upregal svojo ženo v voz poleg svojega konja. Potem je naganjal in pretepal ženo isto tako neusmiljeno kot svojega konja. Vso raztepeno jo je na to zapiral v klet. Orožniki v Djakovu so izvedši o tem strašnem zakonskem življenji, izročili nečloveka gosposki. — Slovenci, varujmo se vsake surovosti. Le surovost more privedi do brezsrčnosti: torej do takega popisane krutega činovanja. Nevarna je tudi pri nas Slovenceh časih objavljaljoča se misel, da je to, kar je prav surovo — prav slovensko. Varujmo se že sence takega nazorovanja. Žal, da se celo pri naši mladini v šolah časih zelo udomača nagnjen je vsaj do neke neoglajenosti. Vsak učitelj našega naroda naj bi ob mladini pomnil zlatega reka: „Surovost je najdražja stvar v deželi.“ Z nobeno rečijo se Slovenci ne dvignemo prej, nego srčno in zunanjo oliko.

13. novembra t. l. konec sveta: se glasi najnovjše ljubljanskih pričakovanj. Mi smo že v „Danici“ 17. februarija t. l. št. 7, stran 56, tole pisali in ponatisnemo še danes, da se tako preperečijo napačni strahovi in napačni nazori o tem koncu vseh stvarjenih reči. Te besede so bile: „Konec sveta bo — trosijo krivi proroki — letos enkrat jeseni. Ne boj se, verni bralec, teh časnikarskih prorokov in njihovih natvezanj. Svetopisemska beseda nam po malem tudi razkriva, do kedaj konca sveta biti ne more. Evangelij se mora poprej oznanovati po vsem svetu in potem še le pride ta konec. (Matej 24, 14) — No, sv. vera se pa še ni oznanila po vsem svetu in kdo vé, kedaj se bo. Milijoni in milijoni so še, ki ne vedo nič o enem Bogu; koliko manj vedo torej o krščanstvu — Ljubi bralec, bodi sicer pripravljen na prihod Gospodov — a konca sveta se pa še ne boj. Bajka o letošnjem koncu sveta je nastala le vsled tega, ker so zvezdogledi izračunili, da se prihodnje jesen približa zemlji neka zvezda-repatica. A takih zvezdrepatic se nam

zemljanom ni bati, ker niso iz toliko trde tvarine, ampak so podobne lahum, svetlim meglicam. Ko tudi letos pride taka zvezda-repatica v naše ozračje, utegnili bi se videli ob slučajno jasni noči prav mnogo zvezdnih utrinkov — kakor smo je gledali že neki večer pred kakimi 10. ali 15. leti. — Le pripravite se, bralci, da si jih pogledate takrat veselega srca in občudujoč to veličastno Božje stvarjenje. Tako smo pisali in tem besedam nam danes ni pristaviti ničesar.

Živ pokopan V pokrajini Kansasu v severni Ameriki je „umrl“ vsled vročinske bolezni v vojaški bolnici 70letni John Clark in bil pokopan na ukaz domačega zdravnika. Po njegovem pokopu je povedal eden nje govih tovarišev, da so živega pokopali. S tem je povzročil tolik hrup, da so za dva dni res mrtveca odgrebli. Po neprestanem drgnenju njegovega telesa je prišel dozdevni mrlič zopet k sebi. Izpovedal je potem, da je bil ves čas pokopavanja v zavesti, toda ničesar ni mogel storiti, da bi preprečil pokop.

J. P—r.

Družba sv. Mohorja. Z razpošiljanjem družbenih knjig začnemo z današnjim dnevom. Knjige se bodo letos razpošiljale po ti-le vrsti: Najprej jih dobi krška škofija, potem razni kraji, sekovska, zagrebška in druge škofije, Afričani in Američni, na to lavantinska, ljubljanska, tržaška in goriška škofija. Cenjene gospode poverjenike nujno prosimo, naj takoj ko dobijo „avis“, pošljejo po knjige na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij. Te povzročujejo samo zamudo in nepotrebne izdaje. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje. Zavoji nam zastavljajo prostor, ki ga itak primanjkuje na vse strani. Odbor se bode po svojih močeh potrudil, da udje dobé čim preje v roke knjige — Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljujte jih ter v nemajte v srcih njihovih ljubezen do Boga in domovine! — V Celovcu, dne 30. oktobra 1899. — Odbor.

Listek.

Premilostni g. knežskof dr. Ant. Bonaventura Jeglič se je odpeljal saboto, 28. oktobra opoldne na Dunaj in se je torek, 31. oktobra zjutraj povrnil v Ljubljano. Vseh Svetnikov dan, 1. novembra, je imel veliko sv. mašo — ki je dolžnostno opravilo ljubljanskih škofov največje cerkvene godove — ob desetih v Šenklaški. — Četrtek, dne 2. novembra, je pa zjutraj ob osmih maševal na ljubljanskem pokopališču pri sv. Krištofu.

Veleč. g. Jakob Gruden je zamrl vernih duš dan v 83 letu svoje starosti v ljubljanskem „Leonišči.“ Še v svoji visoki starosti tako živahnega in za vse blago unetega gospoda bomo pogrešali tu in tod po Ljubljani. Udeleževal se je do zadnjega pogostokrat vednostno-umetniških razprav in dobrodelnih veselic v Ljubljani. Slovenec stare barve in naroden v vsem svojem bitiji je že l. 1892 postal svoto 100 gl. pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda ter rad

hodil k raznim družbinim sestankom. Kt upokojen župnik v Turijaku bivajoč je imel največe zasluge za ustanovitev turijaške podružnice te družbe. Še sedaj v Ljubljani naseljenega so ga Turjačanje njegovega domorodnega duba in delovanja si svesti, volevali redoma kot prvomestniku namestnika v svoj podružnični odbor. Svet mu je bil duhovski poklic in sveta slovenska narodnost — Zato upamo, da se v ne besih raduje med onimi, ki so zvesto služili namenom svoje sv. vere in svojega rodú.

V knežškofjako deško semenišče „Alojzijevišče“ so sprejeti za šolsko leto 1899/1900 naslednji dose-danji gojenci: (Vsled ministrske določbe pohajajo od šolskega leta 1894 vsi „staro gimnazijo“) Osmo-šolci: Jeglič Ivan iz Podbrezija; Perko Ivan iz Poljan; Podbevšek Franjo z Vranje Peči. — Sedmo-šolci: Dolinar Josip iz Crkelj; Konda Jakob iz Semiča; Kralj Alojzij iz Višnje Gore; Kurent Alojzij iz Višnje Gore; Prijatelj Vladimir iz Novega Mesta; Princ Mihael iz Kamene Gorice; Štrubelj Ivan s Police. Šestošolci: Ažman Ciril iz Št. Jurija pod Kumom; Ciber Jakob z Iga; Drnovšek Ivan iz Zagorija; Drol Ivan iz Gorice; Gole Anton iz Dobrnica; Jerč Frančišek z Lipoglavega; Kogovšek Ivan iz Št. Vida nad Ljubljano; Urbas Ivan z Blok; Volk Josip iz Trnovega pri Ilirski Bistrici; Zorko Frančišek z Vač. Petošolci: Bajuk Marko iz Metlike; Bester Lovro z Ovsiš; Breceljnik Alojzij iz Št. Vida nad Ljubljano; Burgar Anton iz Ribnice; Govekar Frančišek iz Smlednika; Kadunec Frančišek iz Šmarija; Kepec Ivan iz Crkelj; Lah Ivan iz Trnovega; Lovšin Ivan iz Ribnice; Pirec Ignacij iz Ajdovca; Škrbec Anton iz Starega Trga pri Ložu; Uršič Frančišek iz Št. Vida pri Vipavi; Zupančič Valentin s Sela pri Ljubljani. Četrtošolci: Adlešič Jurij iz Adlešičev; Bukovic Anton iz Vipave; Debevec Ivan iz Begunj pri Cerknici; Dobravec Frančišek iz Radovljice; Gorjanec Martin iz Postojine; Jerman Jakob iz Črnomlja; Kovač Ivan iz Postojine; Miklavčič Frančišek iz Poljan nad Loko; Pečarič Frančišek iz Metlike; Prebil Andrej iz Horjula; Primar Ivan iz Polja; Trdan Frančišek iz Ribnice; Vodopivec Ivan iz Crkelj pri Krškem. Na novo so sprejeti: Petošolec: Kulovec Frančišek iz Toplic; Četrtošolec: Božič Bogomir iz Idrije. Tretješolci: Ambrožič Miroslav iz Kranja; Berlec Frančišek s Sel pri Kameniku; Bradač Frančišek iz Žužemberka; Kopitar Andrej iz Komende; Omahna Jakob s Svete Gore; Štrancar Alojzij s Planine pri Vipavi; Zupanec Andrej s Krke; Žitko Leopold iz Postojine.

Ljublj. sv. list

Dobrotni darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Nekdo: 3 gl., s pripomnjo: „Sv. Ciril in Metod, patrona Slovanov, prosita, da bi se vsi razkolkniki v Bolgariji zedinili s sv. rimsko-katoliško cerkvijo!“

Za misijon v Bolgariji: N. N. 2 gl. Bratje! podpirajmo pridno ubogi misijon v Bolgariji! — Andrej Brezovšek, župnik v Rihenbergu pri Gorici 5 gl.

Opomnja. Naj bi kak zanesljiv duhovnik iz Bolgarije, pooblaščen od svojega škofa in s privoljenjem avstrijskega ministerstva, prišel nabirat miloščine po Kranjskem ali drugod, to bi svetoval. Nabirajte tudi Vi v Ljubljani. (Z veseljem stori to Uredn.). Z vsim spoštovanjem Baltazar Bartol, župnik v pok.